

Суть грошей як загального еквіваленту

Віртуальна виставка

Підготувала Віра Побережець,
провідний бібліотекар

Умань - 2022

Гроші дуже лихий пан, але вельми
хороший слуга.

Френсіс Бекон

Роль грошей виконували

Хутра

Кавові зерна

Ножі

Стріли

Зерно

Мушлі

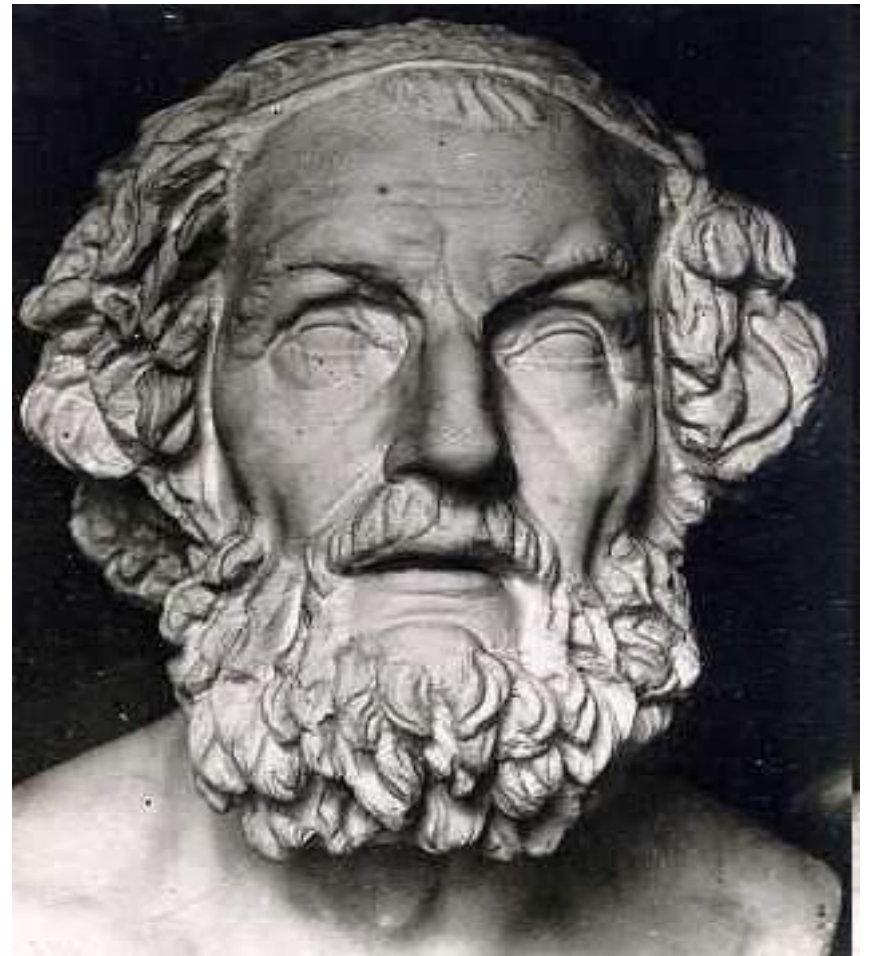

Свійська худоба

УРИВОК ІЗ ГОМЕРОВОЇ ІЛЛІАДИ

Решту п'яного вина
пишно прибрані діти
ахейців
Все купували; платив
хто залізом,
Хто сяйною міддю,
Хто ж і бичачими
шкурами,
Хто і самими биками,
Або рабами – людьми...

В Ісландії до XV ст. грошима була риба

В Індії до ХХ ст. - перлини

В Нікарагуа до ХІХ ст. - мішечки з бобами какао

На острові Гвінея майже до нашого часу «поросячі гроші»

Товар, що його обирали як гроші,
повинен був мати певні переваги:

- високу вартість
- ділитися на однорідні частини
- вартість товару не повинна змінюватись

Перші монети з'явилися у Китаї у XII
ст. до н.е.

Київські князі почали карбувати монети в XI ст.

Ювілейні та пам'ятні монети

Монети номінальної вартістю – 10 коп., 25 коп., 50 коп., 1 грн. виготовлено з латуні

Історія розвитку українських паперових грошей

- В 1917 р. Центральною Радою в Україні було запроваджено нову національну валюту – український карбованець - це була купюра вартістю 100 крб.

Перша поява гривні

- В 1918 р. щоб запобігти фальшуванню, ввели нову грошову одиницю – гривню, яка дорівнювала $\frac{1}{2}$ карбованця або 100 шагам

□ Наприкінці квітня 1918 р. гетьман Павло Скоропадський відновив як основну грошову одиницю карбованець, що дорівнював 200 шагам.

□ У грудні 1918 р. після переходу влади до рук Директорії знову відновили гривню.

-
- У 1991 р. зі здобуттям незалежності Україною, нашою національною валютою стала гривня. Це навіть зазначено в ст. 99 Конституції України.

Функції грошей

- **засіб обігу** — гроші є посередником при обміні товарів та послуг;
- **міра вартості** — засіб кількісного виміру та порівняння відносних вартостей товарів на ринку;
- **засіб платежу** — засіб відкладених платежів, які повинні здійснитися в майбутньому, при сплаті боргових зобов'язань, величина яких установлюється в грошовій формі;
- **засіб нагромадження** — засіб накопичення купівельної спроможності, яка може бути використана на купівлю товарів у майбутньому.

Гроші майбутнього

Біткойн (bitcoin, BTC, БТК) – це криптовалюта (цифрова валюта). Її немає на фізичних носіях – папері або монетах. Вона віртуальна. У біткойнов немає банку, який запускає в обіг грошові знаки. Вони не підкріплена золотом, як офіційна валюта.

Кількість біткойнів обмежена: система може видати лише 21 мільйон одиниць цієї цифрової валюти. Зараз згенеровано трохи більше 16 мільйонів. За прогнозами, емісія біткойнів повинна припинитися до 2140 році.

Алексійчук В. М. Гроші та кредит в системі відтворення АПК; 2-е вид., вип.і доп. / В. М. Алексійчук. — Київ : ІАУ, 1999. — 383 с.

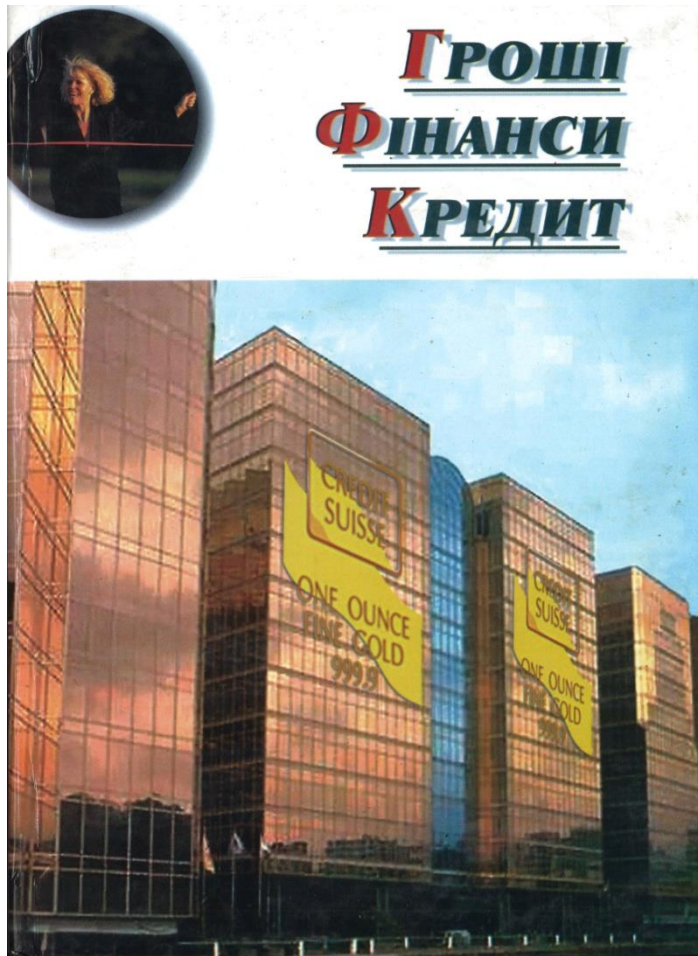
- В книзі викладено результати дослідження ролі грошей та кредиту в системі відтворення АПК. Узагальнено сучасні уявлення про суть та функції грошей і кредиту, побудову відповідних організаційних форм їх здійснення та практичне використання, розкрито досвід країн з розвиненою ринковою економікою

Алексеев И. В. Гроші та кредит : навч. посіб. / І. В. Алексеев, М. К. Колісник. — Київ : Знання, 2009. — 253 с.

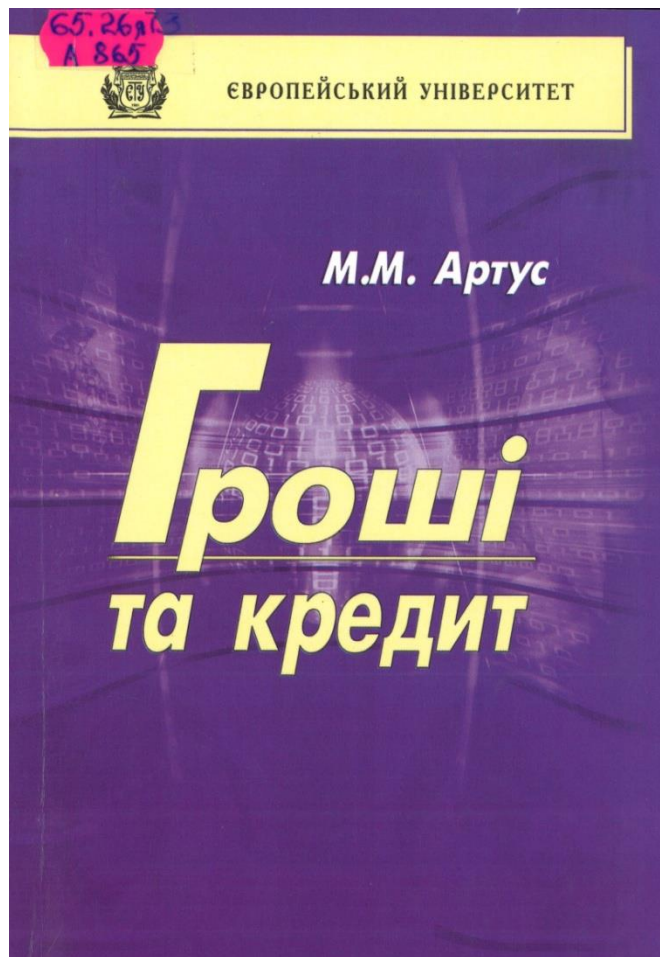
- У навчальному посібнику висвітлено суть і функції таких категорій, як гроші, кредит, зміст основних теорій грошей, поняття грошового обігу, потоків, ринку та систем, основ кредитних, розрахункових і валютних відносин. Подані основні теоретичні положення стосовно визначення кожної теми, запитання для самоконтролю, тести, задачі, список рекомендованої літератури, термінологічний словник, додатки.

Александрова М. М. Гроші. Фінанси. Кредит : навч. посіб. — 2-е вид., перероб. та доп. / М. М. Александрова, С. О. Маслова. — К. : ЦУЛ, 2002. — 336 с.

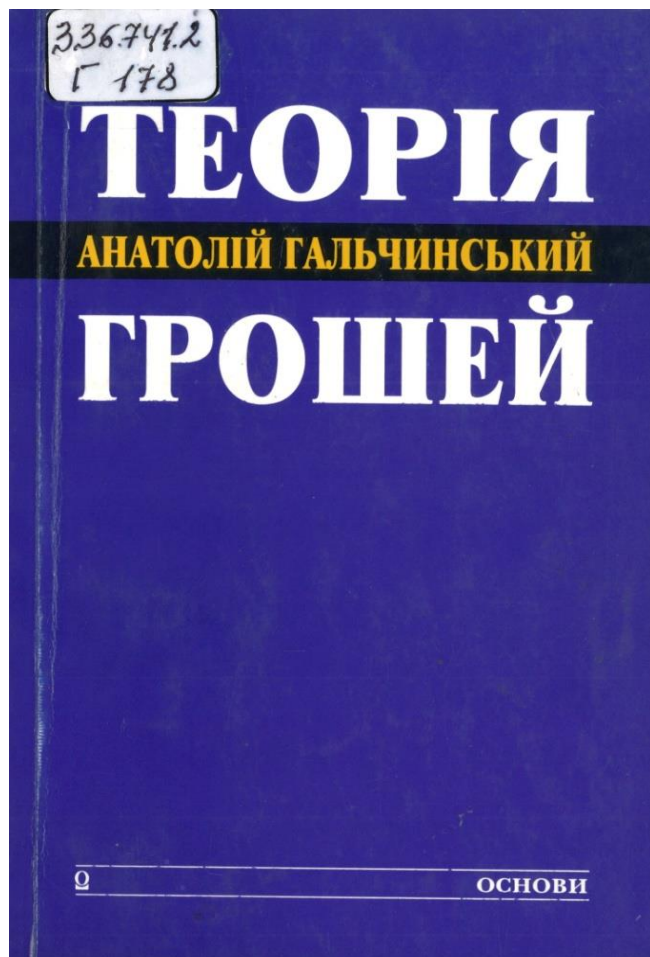
- Посібник розкриває теоретичні засади з питань грошей, їх функцій, грошові системи, фінансів, фінансової системи та фінансової політики, кредиту та їх ролі в розбудові ринкової економіки в Україні. В додатках представлені тести та контрольні питання.

Артус М. М. Гроші та кредит : навч. посіб. 2-е вид., перероб і доп. / М. М. Артус. — Київ : Європейський університет, 2005. — 166 с.

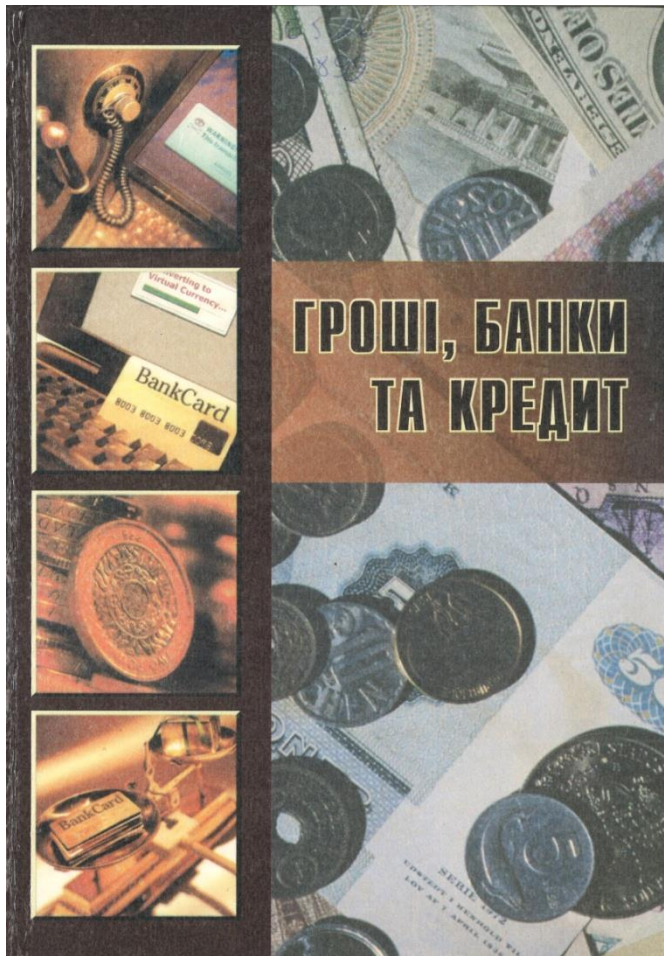
- У навчальному посібнику висвітлюються основні теоретичні положення функціонування механізму грошей і валюти, грошового і валютного ринків, грошової і валютної систем, кредиту і фінансових посередників, аспекти кількісної теорії грошей та їх головні спрямування для здійснення процесу регулювання економіки.

Гальчинський А. Теорія грошей : навч. посіб. / А. Гальчинський. — Київ : Основи, 1998. — 415 с.

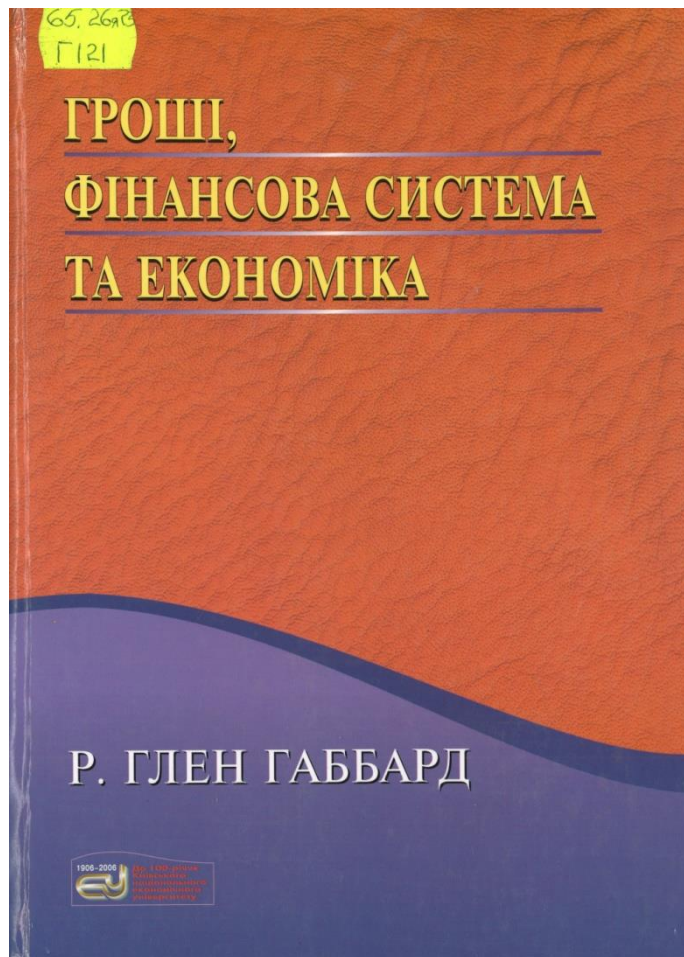
- У навчальному посібнику подається система загальнотеоретичних і прикладних знань з грошових і валютно-фінансових відносин, механізму їх функціонування, впливу на розвиток макроекономічних процесів, змісту і суті грошей, кредитної та валютної політики.

Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях ; за ред. Б. Л. Луціва. – 2-е вид., перероб. — Тернопіль : Карт-бланш, 2000. — 225 с.

- У навчальному посібнику висвітлюється суть, функції та роль грошей, закономірності їх обігу та механізм використання в ринкових умовах господарювання. Розкривається суть і функції кредиту, структура банківської системи, основи міжнародних кредитно-розрахункових відносин. Особливістю навчального посібника є те, що всі теми розкриті у вигляді схем, таблиць, графіків і рисунків з коментарями і поясненнями до них, що сприяє кращому засвоєнню викладеного матеріалу.

Габбар, Р. Глен Гроші, фінансова система та економіка : підручник / Глен Р. Габбар ; пер. з англ. наук. ред. пер. М. Савлук, Д. Олесневич. — Київ : КНЕУ, 2004. — 889 с.

- В підручнику на широкому фактичному матеріалі досліджуються теоретичні засади використання грошей, фінансового посередництва, монетарної політики. Ключове місце посідає аналіз механізмів формування процентних ставок, функціонування окремих фінансових інститутів, передусім банків, попиту та пропозиції грошей та їхнього впливу на реальні економічні процеси.

Гончаров В. В. Феномен грошей контексті соціально-філософського дискурсу : монографія / В. В. Гончаров. — Донецьк : ДВНЗ Дон НТУ, 2014. — 177 с.

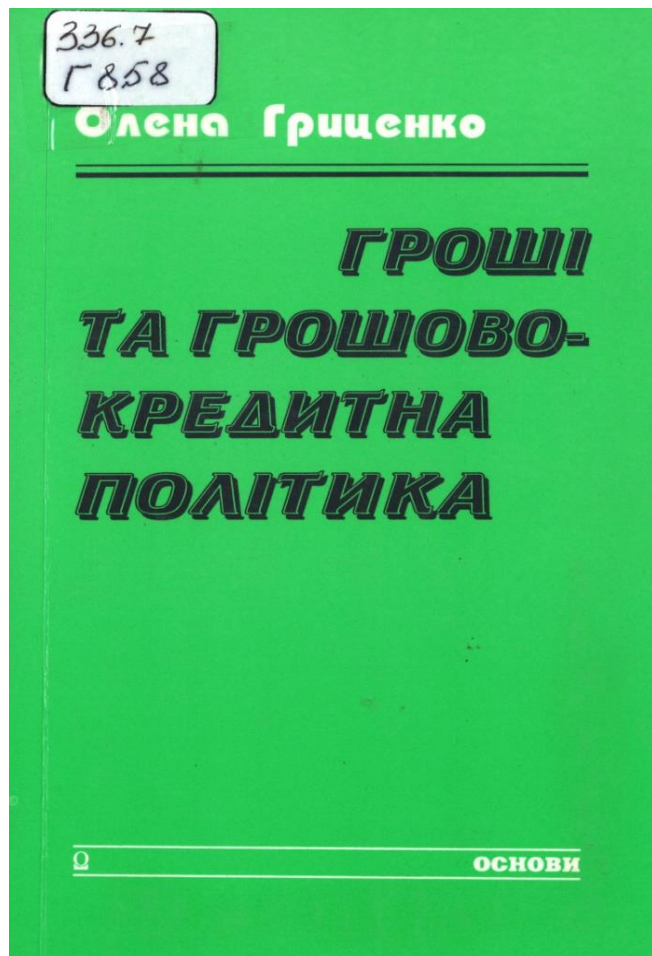
- У монографії представлено феномен грошей як цінність культури, виходячи з осмислення самого поняття культури як ціннісно-сислової реальності. Проведено соціально-філософський аналіз феномена грошей у різних сферах господарств та проведена «ревізія» методологічних підходів до феномена грошей в економічній, соціологічній та філософській сферах знання. Представлено онтологічний модус грошей на основі атрибутивної концепції. Показано такі модуси грошей як простір-час, маса-енергія, інформаційна функція. Останній модус є одним з головних моментів відображення інформації в глобальному світі. Розглянуто два суперечливих та взаємовиключних поняття – економіка та етика, остання будується на господарській етиці. Автор показує, як гроші впливають на смисловий устрій буття людини.

Гроші та кредит : практикум / І. П.Булєєв, С. Т. Пілецька, Т. Ю. Коритько, А.В. Гавріков. — Київ ; Центр учбової літератури, 2007. — 120 с.

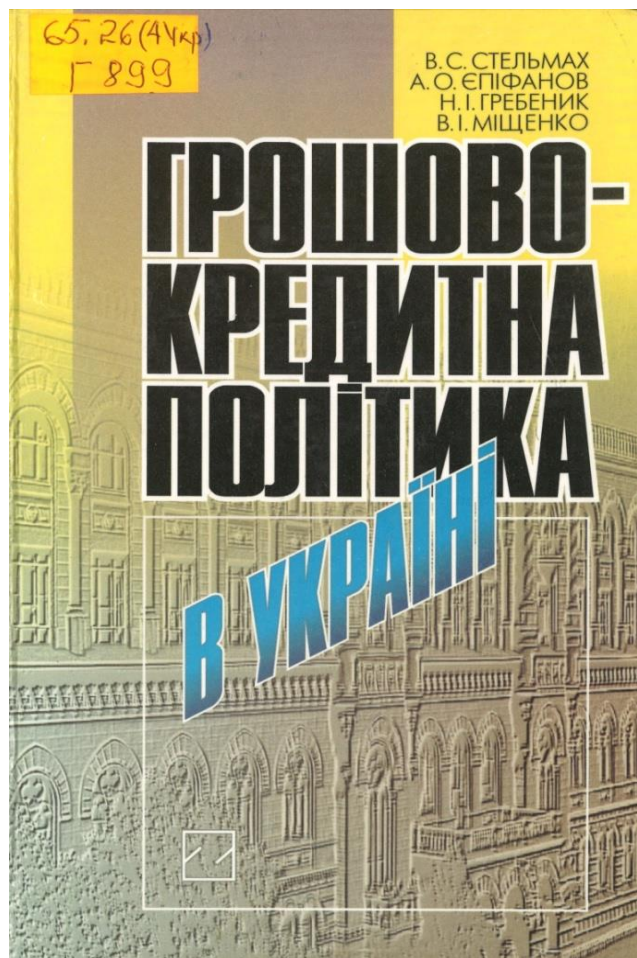
- У практикумі подані методичні поради, тестові та індивідуальні завдання з дисципліни «Гроші та кредит» направлені на засвоєння фундаментальних засад науки, на її практичне застосування.

Гриценко О. Гроші та грошово-кредитна політика : навч. посіб. — Київ : Основи, 1996. — 180 с.

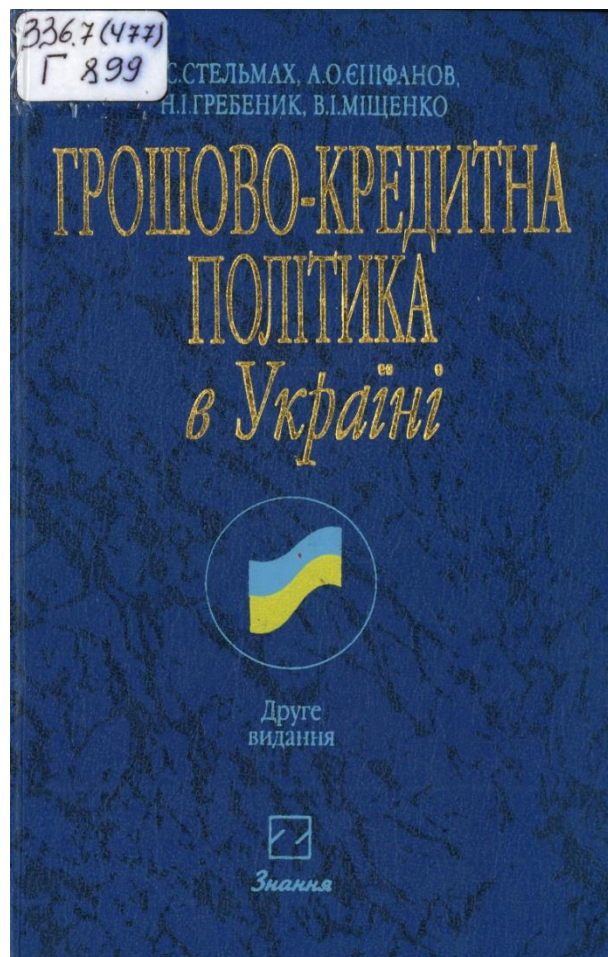
- У навчальному посібнику стисло викладено основні поняття сучасного академічного курсу «Гроші та банківська справа», який у різних модифікаціях викладається в університетах розвинених країн. Звертається увага на особливості прояву та розвитку елементів фінансового життя в Україні і в провідних державах світу з різними фінансовими системами

Грошово-кредитна політика в Україні. / В. С. Стельмах, А. О. Єпіфанов, Н. І. Гребеник, В. І. Міщенко; за ред. В. І. Міщенка. — Київ : Знання. КОО, 2000. — 305 с.

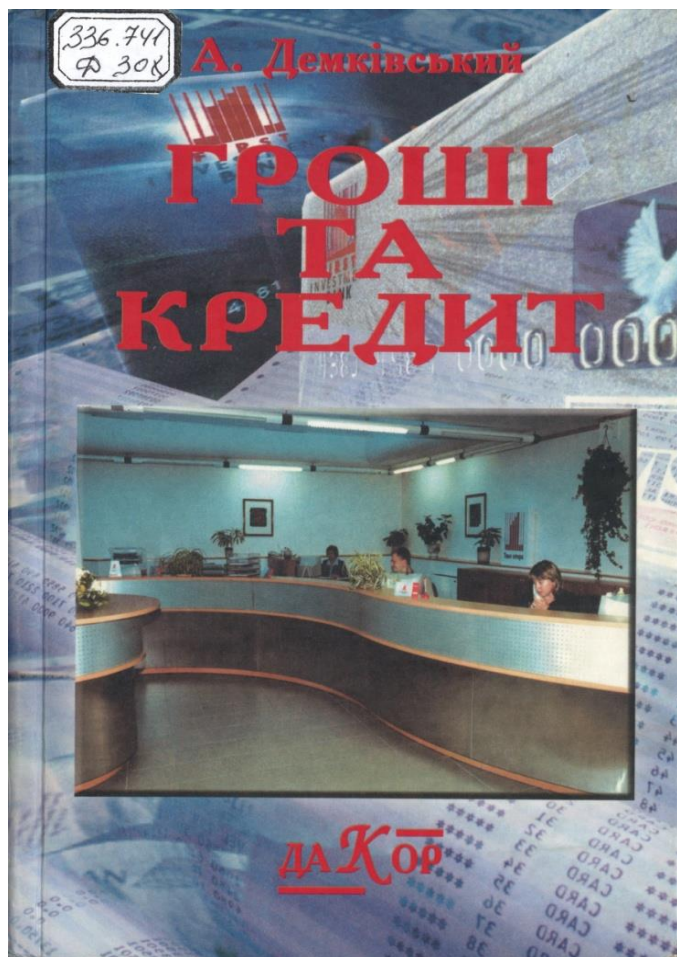
- В роботі вперше у вітчизняній літературі аналізуються основні засади формування та розвитку грошово-кредитної політики України як незалежної держави. Розкриваються особливості використання в Україні кейнсіанських і монетаристських методів грошово-кредитного регулювання. Висвітлюються перспективи використання прогматичної течії монетаризму в Україні. Аналітичні матеріали книги спираються на найновіші статистичні дані, завдяки чому вона може використовуватися не тільки як дослідження, але і як надійний довідник з питань грошово-кредитної політики України. Запропоновано практичні рекомендації. У додатку наводяться найважливіші нормативні документи НБУ.

Грошово-кредитна політика в Україні. — 2-ге вид., перероб. і доп. / В. С. Стельмах, А. О. Єпіфанов, Н. І. Гребеник, В. І. Міщенко ; за ред. В. І. Міщенка. — Київ : Знання КОО, 2003. — 421 с.

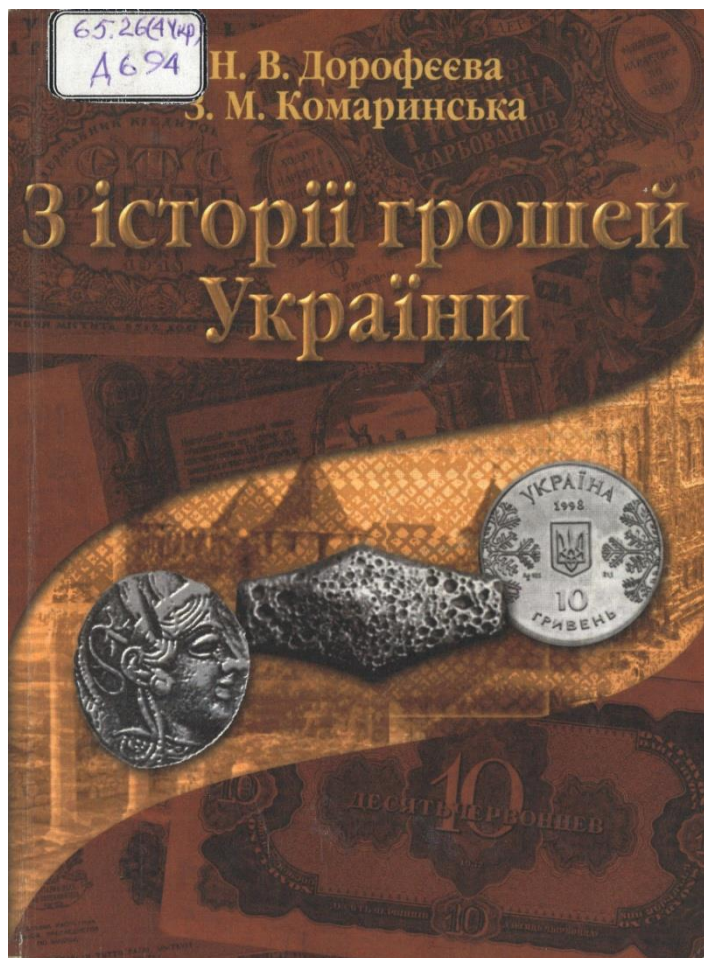
- У роботі вперше у вітчизняній науковій літературі аналізуються основні засади формування та розвитку грошово-кредитної політики України як незалежної держави. Розкриваються особливості використання в Україні кейнсівських і монетаристських методів грошово-кредитного регулювання. Висвітлюються перспективи використання прогнатичної течії монетаризму в Україні. Аналітичні матеріали книги спираються на найновіші статистичні дані, завдяки чому вона може використовуватися не тільки як дослідження, але і як надійний довідник з питань грошово-кредитної політики України. У додатках наводяться узагальнені показники діяльності банківської системи України.

Демківський А. В. Гроші та кредит : навч. посіб./А. В. Демківський. — Київ : Дакор,2003. — 528 с.

- В навчальному посібнику розглядаються актуальні проблеми теорії та практики, що викладені у шістнадцяти темах навчальної дисципліни «Гроші та кредит». Науково-методичний комплекс кожної з тем розкриває теоретичні положення, інструменти і важелі забезпечення сталості грошового обороту, стимулювання ринкових перетворень і економічного зростання.

Дорофєєва Н. В. З історії грошей України : навч. посіб. / Н. В. Дорофєєва, З. М. Комаринська. – Львів : Львівський банківський інститут НБУ, 2000. — 165 с.

- У навчальному посібнику розглядається вивчення та аналіз важливих питань з історії появи та поширення грошей в Україні у різні історичні епохи та періоди. Особлива увага приділяється розгляду грошових відносин в Україні на різних етапах її державного життя: у час існування Київської Русі, у козацько-гетьманської держави, у період відновленої Української держави 1917-1920 рр. Простежується процес грошового виготовлення та обігу на українських землях, що були у складі іноземних держав, як Польщі, Литви, (XIV-XVII), Російської та Австро-Угорської імперії (XVIII-поч. XX ст.), Угорщини, Польщі, Чехо-Словаччини, Румунії, Німеччини (1918-1944), СРСР (1921-1991) та їх вплив на внутрішньо економічний розвиток України. Окреме місце займає розповідь про формування власної національної валюти України (1991-1996).

Івасів Б. С. Гроші та кредит : підручник . — 2-ге вид. змін. і доп./ Б. С. Івасів. — Тернопіль : Карт-бланш, 2005. — 528 с.

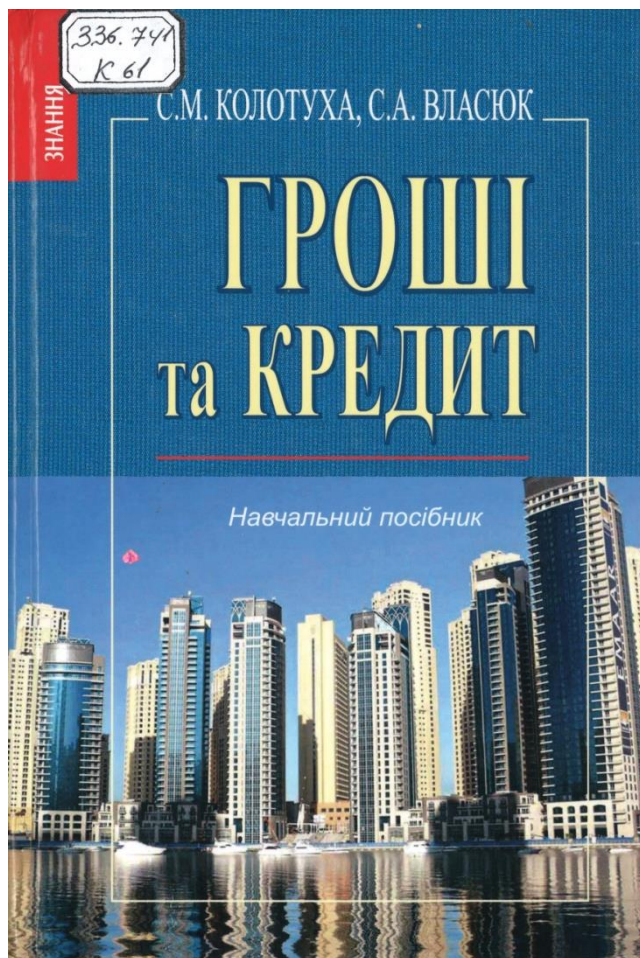
- В підручнику висвітлюються основи функціонування грошей та кредиту в умовах ринкової економіки. Значна увага приділяється аналізу практики грошового обігу та операцій установ кредитної системи. Підручник написано з позиції сучасної монетарної теорії . Теоретичний матеріал доповнено аналізом офіційних статистичних публікацій, звітів банківської системи.

Колотуха С. М. Все цікаве про гроші /С. М. Колотуха. — Умань, 2009. — 92 с.

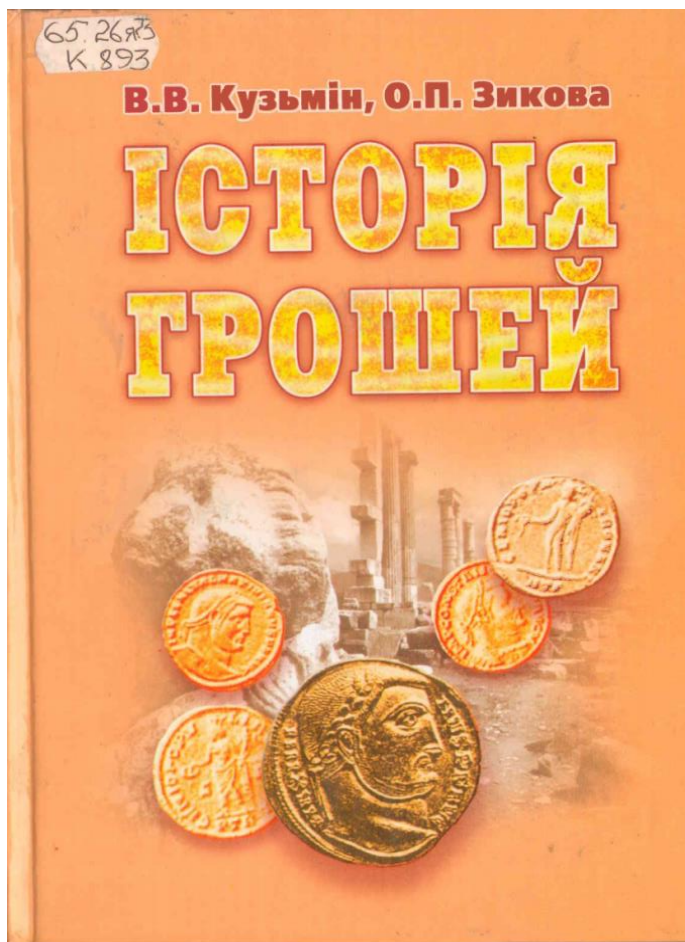
- Автор книги у простій та доступній формі ознайомити читача з історією виникнення грошей і тими подіями, що відбуваються і пов'язані з ними.

Колотуха С. М. Гроші та кредит : навч. посіб. / С. М. Колотуха, С. А. Власюк. — Київ : Знання, 2012. — 495 с.

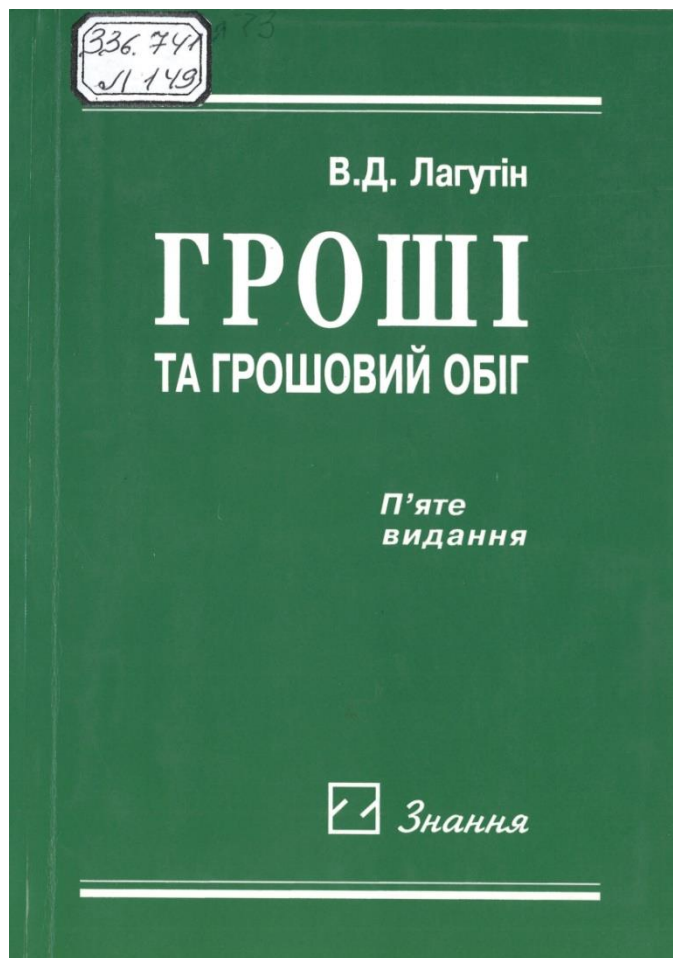
- У підручнику систематизовані основи теорії фінансів, теорії грошово-кредитних відносин, розглянуто структуру та особливості функціонування фінансової системи, концептуальні засади вітчизняної бюджетної та податкової системи, теоретичні аспекти фінансової діяльності підприємницьких суб'єктів а також основи функціонування голово-кредитних відносин.

Кузьмін В.В. Історія грошей : навч. посіб. / В. В. Кузьмін, О. П. Зиков. — Київ : Центр навчальної літератури, 2006. — 176с.

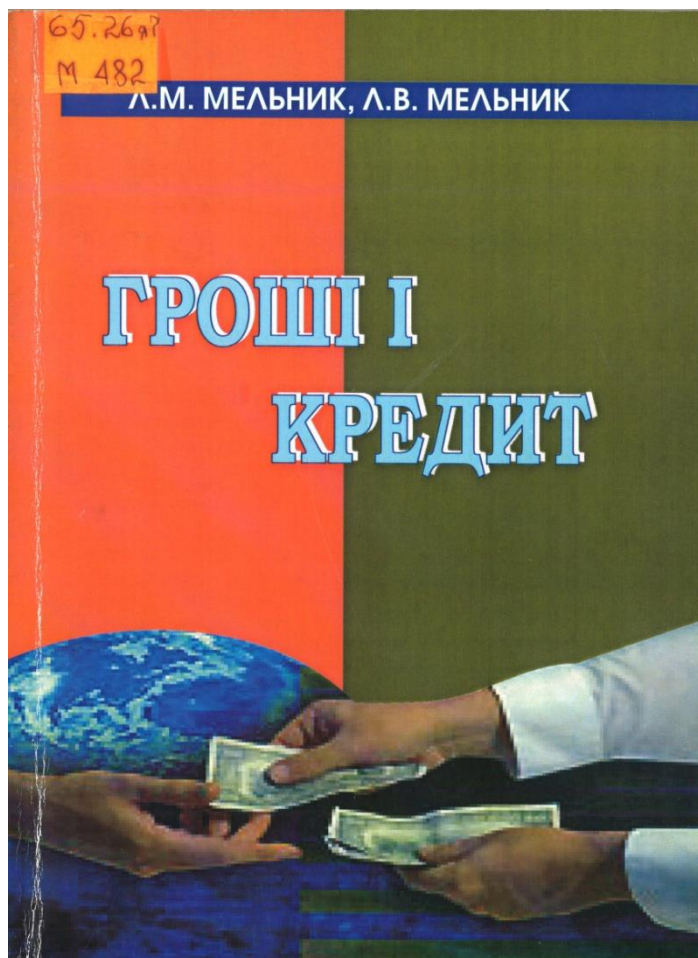
- Навчальний посібник підготовлено на основі типової навчальної програми з дисципліни «Історія грошей» затвердженої Міністерством освіти і науки України. Основні категорії і поняття, які розглядаються: гроші, монета, паперові гроші та ін.

Лагутін В. Д. Гроші та грошовий обіг : навч. посіб. — 5-те вид., стер. — Київ : Знання, 2003. — 199 с.

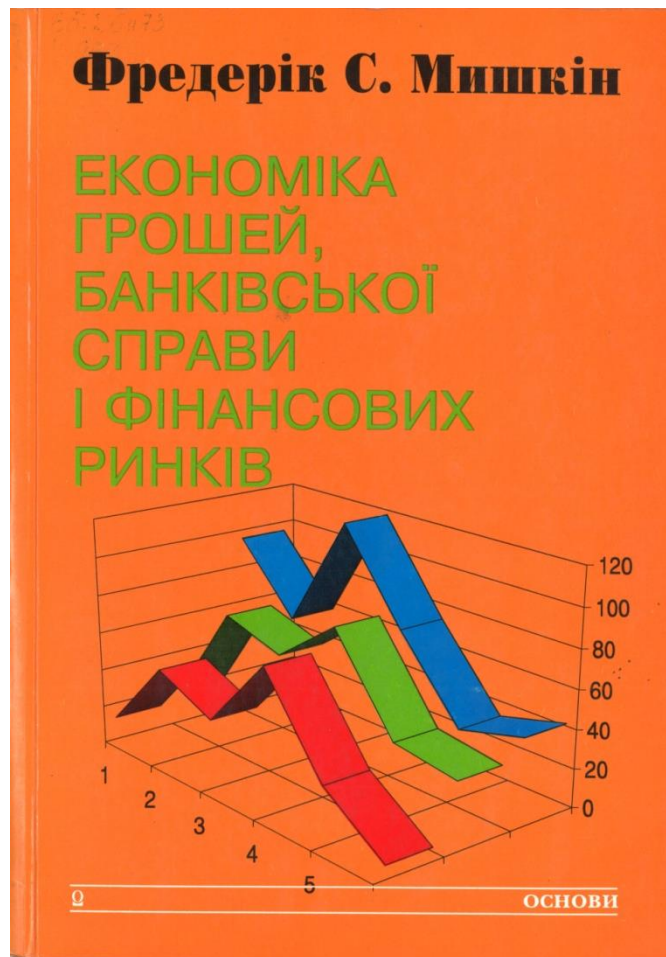
- У посібнику розглядаються найважливіші питання нормативного курс «Гроші та кредит». В кінці кожного розділу наводяться контрольні запитання. Важлива перевага книги – комплексний підхід до аналізу досить складних проблем теорії грошей.

Мельник Л. М. Гроші та кредит : навч-метод. посіб. / Л. М. Мельник, Л. В. Мельник. — Рівне : НУВГП. 2008. — 102 с.

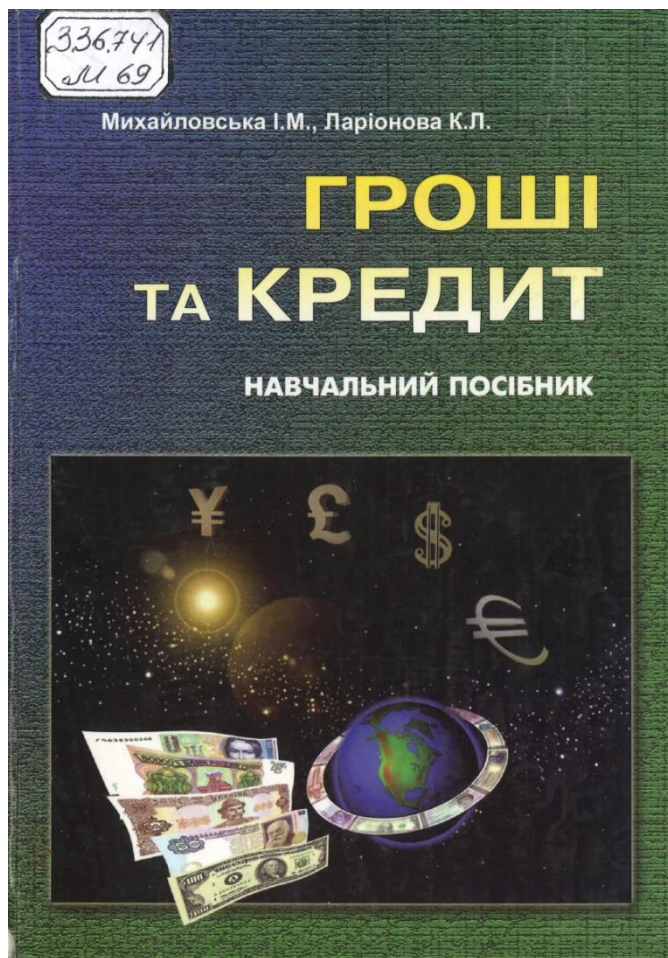
- В навчально-методичному посібнику наведено програму навчальної дисципліни, вказівки щодо вивчення окремих тем, завдання для проведення практичних занять, тематику і зміст самотійної роботи, тренінгові текстову програму, контрольні вправи і завдання, список літератури для самотійного вивчення кредитно-модульної системи.

Мишкін, Фредерік С. Економіка грошей банківської справи і фінансових ринків / Пер. з англ. С. Панчишина, Г. Стеблій, А. Стасишин. — Київ : Основи, 1998. — 963 с.

- Ця книжка – перший український переклад фундаментального підручника з теорії грошей, банківництва та фінансових ринків. У підручнику з'ясовуються вузлові питання монетарної економіки. Особливу увагу приділено процентним ставкам, фінансовим інститутам, процесу формування пропозиції грошей, міжнародним фінансам та монетарній теорії і політиці.

Михайловська І. М. Гроші та кредит : навч. посіб. / І. М. Михайловська, К. А. Ларіонова. — Львів : новий Світ-200, 2006. — 432 с.

- У навчальному посібнику подається система загальнотеоретичних і прикладних знань з грошових, кредитних та валютно-фінансових відносин, механізму їх функціонування, впливу на розвиток макроекономічних процесів, змісту і суті грошової, кредитної та валютної політики.

Тимохова Г. Б. Фінанси, гроші та кредит : навч. посіб. / Г. Б. Тимохова. — Київ : Кондор, 2019. — 592 с.

- У навчальному посібнику розглянуто сутність фінансів, фінансової системи, грошей та кредиту, їх функцій в суспільстві, роль в процесі становлення ринкової економіки, склад кредитної системи і функції її окремих компонентів, а також актуальні проблеми грошового обороту та кредитування. Практичні завдання містять контрольні запитання, тести та ситуаційні задачі. Завдання дають змогу узагальнити теоретичний матеріал та поглибити його розуміння, частково апробувати навички, застосовувати управлінський інструментарій на практиці.

Фінанси, гроші та кредит : підручник / О. О. Непочатенко, С. М. Колотуха, С. А. Власюк, П. М. Боровик та ін. — Умань : Візаві, 2014. — 484 с.

- У підручнику систематизовані основи теорії фінансів, теорії грошово-кредитних відносин, розглянуто структуру та особливості функціонування фінансової системи, концептуальні засади вітчизняної бюджетної та податкової системи, теоретичні аспекти фінансової діяльності підприємницьких суб'єктів а також основи функціонування кредитних відносин.

Щетинін А. І. Гроші та кредит : підручник / А. І. Щетинін. — Київ : Центр навчальної літератури, 2005. — 429 с.

- У підручнику належну увагу приділено аналізу організації руху грошей, грошовим потокам і грошовому ринку. Детально розкривається сутність грошових систем і загальні основи їх організації в умовах сучасної ринкової економіки. У підручнику розкриваються основні найбільш загальні форми кредиту, його місце й роль у забезпеченні економічного зростання. Значну увагу приділено викладенню питань, пов'язаних з організацією кредитної системи і місцю цієї системи в забезпеченні ефективного використання тих обмежених ресурсів, які є в розпорядженні суспільства.

Дякую за увагу!

